

Sygn. akt III AUa 1964/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Wojciech Bzibziak (spr.)
Sędziowie	SSA Alicja Kolonko SSA Witold Nowakowski
Protokolant	Michał Eksterowicz

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r. w Katowicach

sprawy z odwołania Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego (...) z siedzibą w J. i ubezpieczonego C. K. (C. K.)
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o składki i o ponowne ustalenie zobowiązania z tytułu zaległych składek

na skutek apelacji Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego (...) z siedzibą w J.
i ubezpieczonego C. K.

od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach

z dnia 12 lipca 2016 r. sygn. akt X U 478/15

1. **oddala apelację,**

2. **przyznaje ze środków Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Katowicach na rzecz adwokata I. M. kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) wraz z 23% podatkiem od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSA A. Kolonko /-/SSA W. Bzibziak /-/SSA W. Nowakowski

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1964/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2010r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. określił wysokość zaległości ubezpieczonego C. K. z tytułu składek należnych na:

- ubezpieczenie społeczne za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. w kwocie 22.117,70 zł wraz z odsetkami w wysokości 18.169 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2002r. do stycznia 2006r. w kwocie 6.280,46 zł wraz z odsetkami 4.884 zł oraz kosztami upomnień w wysokości 677,60 zł i opłatą dodatkową w kwocie 500 zł,

- Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. w kwocie 1.576,10 zł wraz z odsetkami w wysokości 1.294 zł –

w łącznej kwocie 55.498,86 zł (w tym należne odsetki naliczono od dnia 16 września 2010r. w wysokości 24.347 zł, koszty upomnienia w wysokości 677,60 zł oraz koszty opłaty dodatkowej w wysokości 500 zł).

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2010r. organ rentowy określił wysokość zadłużenia należności P.P.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. z tytułu składek na:

- ubezpieczenie społeczne za okres od stycznia 2002r. do lutego 2005r. w kwocie 46.096,54 zł wraz z odsetkami w wysokości 42.967 zł i kosztami upomnienia w wysokości 371,60 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: grudzień 1999r., od października 2000r. do lutego 2005r. w kwocie 19.533,79 zł wraz z odsetkami w wysokości 22.492 zł, kosztami upomnienia w kwocie 150,80 zł oraz kosztami egzekucyjnymi w wysokości 1.122,30 zł,

- Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od października 1999r. do grudnia 1999r., od października 2000r. do marca 2001r., od stycznia 2002r. do maja 2002r., od lipca 2004r. do lutego 2005r. w kwocie 3.250,33 zł wraz z odsetkami w wysokości 4.805 zł i kosztami upomnienia w kwocie 84 zł –

łącznie 144.664,06 zł (w tym należne odsetki naliczone od dnia 11 sierpnia 2010r. w kwocie 70.264 zł, koszty upomnienia w kwocie 606,40 zł oraz koszty egzekucyjne w wysokości 4.913 zł).

Kolejnymi decyzjami z dnia 4 października 2010r. organ rentowy określił ubezpieczonemu C. K. wysokość należności z tytułu składek na:

- ubezpieczenie społeczne za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. w kwocie 22.117,70 zł wraz z odsetkami w wysokości 17.857 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2002r. do stycznia 2006r. w kwocie 6.280,46 zł wraz z odsetkami w wysokości 4.788 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. w kwocie 1.576,10 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.269 zł –

łącznie 53.888,26 zł (w tym należne odsetki naliczone od dnia 30 września 2010r. w wysokości 23.914 zł).

Natomiast decyzją z dnia 11 lutego 2016r. ZUS odmówił C. K. ponownego ustalenia wysokości zadłużenia z tytułu składek uznając, że nie przedłożył on, ani nie przedstawił żadnych okoliczności mających wpływ na decyzję organu rentowego, poza przedstawieniem własnego poglądu na sprawę.

W odwołaniach od tych decyzji ubezpieczony domagał się ich zmiany, zasądzenia od organu rentowego na rzecz P.P.U. (...) Sp. z o.o. kwoty 166.833,77 zł wraz

z odsetkami od dnia 2 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty z tytułu nienależnie opłacanych składek od dnia 27 lutego 1996r. oraz przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań podnosząc okoliczności wskazane w zaskarżonych decyzjach.

Podkreślił, że od dnia wydania decyzji z 4 października 2010r. do chwili obecnej nie została uiszczona żadna wpłata mająca wpływ na wysokość zadłużenia z tytułu składek C. K.. Nadpłata na koncie Spółki (...) nie została przeksięgowana na

konto odwołującego się jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą. Prowadzone jest postępowanie sądowe odnośnie odwołania od decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. Zarzuty podnoszone przez płatnika dotyczą rozliczenia konta Spółki, a decyzja

z dnia 11 lutego 2016r. – konta osobistego C. K. jako płatnika składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wyrokiem z dnia 1 lutego 2012r., sygn. akt X U 2275/10 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołania ubezpieczonego wniesione od decyzji z dnia 6 sierpnia 2010r., z dnia 11 sierpnia 2010r. oraz z dnia 4 października 2010r.

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2014r., sygn. akt III AUa 1032/13 Sąd Apelacyjny w Katowicach uchylił orzeczenie Sądu I instancji w zakresie odwołania od decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. i w tej części przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny oddalił apelację C. K..

Sąd II instancji wskazał, że spór dotyczył wysokości zaległości odwołującego się jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. oraz na ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2002r. do stycznia 2006r. (decyzje z 6 sierpnia 2010r. i z 4 października 2010r.), a także wysokości należnych składek P.P.U. (...) Spółki z o.o. w J. na ubezpieczenie społeczne za okres od stycznia 2002r. do lutego 2005r., na ubezpieczenie zdrowotne za okres: grudzień 1999r., od października 2000r. do lutego 2005r. oraz na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od października 1999r. do grudnia 1999r., od października 2000r. do marca 2001r., od stycznia 2002r. do maja 2002r., od lipca 2004r. do lutego 2005r. (decyzja z 11 sierpnia 2010r.).

Za trafne uznał Sąd Apelacyjny rozstrzygnięcie Sądu I instancji w kwestii odwołań ubezpieczonego od decyzji ZUS z dnia 6 sierpnia 2010r. i z dnia 4 października 2010r., określających wysokość jego zaległości jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą z tytułu składek za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. (na ubezpieczenie zdrowotne od kwietnia 2002r. do stycznia 2006r.), natomiast odmiennie ocenił apelację w zakresie dotyczącym odwołania od decyzji z 11 sierpnia 2010r. określającej wysokość zadłużenia z tytułu składek P.P.U. (...) Spółki z o.o. w J. w okresie od stycznia 2002r. do lutego 2005r.

Wskazał, że C. K. działający w imieniu Spółki (...) (jako jej prezes) domagał się zasądzenia od ZUS kwoty 166.833,77 zł (w piśmie procesowym z 29 maja 2014r. podwyższając ją do 191.999,48 zł) jako nienależnie opłaconych przez Spółkę składek za okres od 27 lutego 1996r. Podał, że z zebranego dotąd w sprawie materiału dowodowego wynika, iż bezspornie przed 1 stycznia 1999r. istniała nadpłata składek po stronie Spółki w kwocie 33.005,13 zł, a według organu rentowego, kwota ta została zaliczona na poczet jej zaległości powstałych w późniejszym okresie (przy czym brak było szczegółowego rozliczenia nadpłaty składek). Sąd Apelacyjny podzielił zarzuty odwołującego się, że stanowisko drugiej strony (organu rentowego) i zeznania świadka B. B. (pracownika organu rentowego) nie mogły stanowić podstawy do czynienia jednoznacznych ustaleń w tym zakresie. Za zasadne uznał, aby w tej kwestii wypowiedział się biegły sądowy

z zakresu księgowości (rachunkowości) i w tym celu przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Zarządzeniem z dnia 20 maja 2016r. Sąd I instancji na mocy art. 219 kpc połączył do wspólnego rozpoznania sprawy z odwołań od decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. i z dnia 11 lutego 2016r.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach wyrokiem z dnia 12 lipca 2016r., sygn. akt X U 478/15:

1. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 11 sierpnia 2010r. w ten sposób, że określił wysokość należności P.P.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. z tytułu składek na:

- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 16.009,23 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 12.609 zł,

- Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych za okres od maja 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 5.629,89 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 4.307 zł,

- Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od czerwca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 1.258,20 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 1.004 zł,

2. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 11 lutego 2016r.,

3. zasądził ze środków Skarbu Państwa na rzecz adwokat I. M. kwotę 3.600 zł wraz z podatkiem od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu,

4. zasądził ze środków Skarbu Państwa na rzecz adwokat I. M. kwotę 5.400 zł wraz z podatkiem od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Na podstawie akt rentowych ustalił Sąd, że w dniu 4 lipca 1988r. odwołujący się zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Usługowym (...) Sp. z o.o. w J., w której był również udziałowcem. W dniu

27 lutego 1996r. w wyniku zmiany umowy Spółki został jej jedynym wspólnikiem i prezesem jednoosobowego zarządu. Do dnia 31 grudnia 1998r. Spółka rozliczała się na tzw. deklaracjach bezimiennych. Składki na ubezpieczenie społeczne nie były wpłacane na indywidualne konta ubezpieczonych – taki obowiązek powstał dopiero po wejściu w życie ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, tj. od dnia 1 stycznia 1999r. Po 1 stycznia 1999r. za pracowników Spółki, na ich kontach w organie rentowym zaewidencjonowane zostały składki, a ich nieopłacenie spowodowało zadłużenie określone w decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r.

Oprócz działalności w ramach Spółki (...) ubezpieczony prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe (...) – na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 15 maja 2000r., który został wykreślony z dniem 5 stycznia 2006r. C. K. nie był w tym okresie zgłoszony do ubezpieczenia społecznego jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, nie został też objęty tym ubezpieczeniem z urzędu decyzją organu rentowego.

Podał nadto Sąd, że decyzjami z dnia 31 stycznia 2006r. oraz z dnia 28 marca 2006r. organ rentowy po rozliczeniu konta Spółki (...) za okres od lutego 1996r. do stycznia 2006r., w tym po uwzględnieniu deklaracji rozliczeniowych złożonych w styczniu i lutym 2006r. – nie stwierdził nadpłaty składek i odmówił ubezpieczonemu dokonania zwrotu

nadpłaty. Decyzje zawierały informację o wysokości zadłużenia Spółki za okres od stycznia 2001r. do lutego 2005r. C. K. nie złożył odwołań od tych decyzji, wobec czego stały się prawomocne.

Prawomocnymi wyrokami Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 27 października 2005r., sygn. akt XII U 436/05 oraz z dnia 21 czerwca 2007r., sygn. akt XII U 767/06 oddalono odwołania ubezpieczonego od decyzji z dnia 24 lutego 2005r. oraz z dnia 18 maja 2006r.,

w których organ rentowy stwierdził, że nie podlegał on od dnia 27 lutego 1996r.

do dnia 31 grudnia 1998r. i od dnia 1 stycznia 1999r. do nadal ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik oraz od dnia 1 czerwca 2000r. do dnia 31 grudnia 2001r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Natomiast

od dnia 1 stycznia 2002r. do nadal podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wskazał Sąd, że odwołujący się w okresie od stycznia 2003r. do stycznia 2006r. nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, ponieważ w tym czasie był ubezpieczony w Spółce z o.o. (...), w której był zatrudniony na stanowisku prezesa zarządu i był jedynym jej właścicielem. Działalność gospodarczą – usługi remontowo-budowlane zarejestrował w maju 2000r., przy czym praktycznie jej nie prowadził i nie opłacał składek.

Ustalił także Sąd, że C. K. 25 sierpnia 2005r. i 26 kwietnia 2007r. występował z wnioskami o ustalenie prawa do renty. Został wprawdzie uznany za częściowo niezdolnego do pracy, ale decyzjami z dnia 28 października 2005r. i z dnia 7 maja 2007r. ZUS odmówił przyznania mu prawa do renty, ponieważ nie spełniał warunku posiadania 5-letniego

okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim 10-leciu przed zgłoszeniem wniosku

o rentę lub przed powstaniem niezdolności do pracy. Wyrokiem z dnia 30 lipca 2009r.,

sygn. akt III AUa 1198/09 Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił wyrok Sądu Okręgowego

w Katowicach z dnia 2 grudnia 2008r., sygn. akt XII U 6/06 i oddalił odwołanie ubezpieczonego od tych decyzji.

Sąd II instancji wskazał, iż doliczenie ubezpieczonemu przez Sąd I instancji do

uznanego przez organ rentowy łącznego okresu składkowego i nieskładkowego w 10-leciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy, wynoszącego 1 rok, 4 miesiące i 25 dni jako okresów składkowych, tj. od 27 lutego 1996r. do 31 grudnia 1998r., od stycznia

do czerwca 1999r., września i grudnia 1999r., stycznia do marca 2000r., łącznie 3 lat,

9 miesięcy i 2 dni nie znajdowało jakiegokolwiek uzasadnienia. Odwołujący się nie wykazał

bowiem co najmniej 5 lat składkowych i nieskładkowych w dziesięcioleciu poprzedzającym

powstanie jego niezdolności do pracy, a tym bardziej w 10-leciu poprzedzającym zgłoszenie

wniosku o rentę. W całym okresie od 1 stycznia 2003r. C. K. nie opłacał składek

na ubezpieczenia społeczne, jako prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, a także składek za niego nie

opłaciła Spółka, a zatem stwierdzona u niego niezdolność do pracy nie powstała ani w którymkolwiek z okresów

wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ani też nie

później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Ostatni taki okres ustał w dniu 26 lutego 1996r. Po tej dacie

odwołujący się nie podlegał już ubezpieczeniom społecznym.

W dniach 6 sierpnia 2010r., 11 sierpnia 2010r. i 4 października 2010r. ZUS wydał

zaskarżone decyzje określające wysokość zaległości z tytułu składek ubezpieczonego i P.P.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w

J., a kolejną decyzją z dnia 28 września 2010r. odmówił C. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wyrokiem

z dnia 20 września 2011r., sygn. akt XU 2553/10 Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił jego odwołanie od tej decyzji,

gdyż nie spełniał on warunku posiadania 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim 10-leciu przed

zgłoszeniem wniosku

o rentę lub przed powstaniem niezdolności do pracy.

Sąd I instancji wskazał nadto, że w decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. zostały wykazane zaległości, które Spółka (...) posiadała za pracowników, a w decyzji z dnia 6 sierpnia 2010r. zaległości składkowe odwołującego się na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, FP i FGŚP. Decyzje z dnia 4 października 2010r. określają należności z tytułu składek za okres od stycznia 2002r. do stycznia 2006r. Kwoty odsetek w obu decyzjach różnią się, gdyż składki na ubezpieczenie zdrowotne były płacone przez odwołującego się. Decyzje te zostały wydane przez organ rentowy jako podstawa do prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

C. K. nie składał deklaracji składkowych od stycznia 2002r.

Podał także Sąd, że w decyzji z dnia 18 maja 2006r. ZUS stwierdził, iż odwołujący się nie podlegał ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 1 czerwca 2000r. do 31 grudnia 2001r. (czyli podlegał od 1 stycznia 2002r. do stycznia 2006r.). Jego odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach w sprawie o sygn. akt XII U 767/06.

Spółka z o.o. (...) w J. postawiona została w stan likwidacji.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy w Katowicach zgodnie z zaleceniem Sądu Apelacyjnego dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu finansów na okoliczność ustalenia zadłużenia z tytułu składek Spółki na ubezpieczenie społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w okresach wskazanych w decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r.

W opinii z dnia 30 sierpnia 2015r. (k. 311-332 a.s.) biegły wskazał, że Spółka (...) za okres od stycznia 1999r. do lutego 2005r. była zobowiązana do uregulowania składek na FUS w łącznej wysokości 175.052,99 zł. Stwierdził, że według stanu na dzień wydania zaskarżonej decyzji posiadała zobowiązania z tytułu składek na FUS za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie głównej 16.134,48 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w kwocie 12.717,20 zł. Z kolei za okres od stycznia 1999r. do lutego 2005r. Spółka była zobowiązana do uregulowania składek na FUZ łącznie w wysokości 37.939,54 zł, a według stanu na dzień wydania decyzji posiadała zobowiązania z tytułu składek za okres od lipca 2003 r. do lutego 2005r. w kwocie głównej 5.244,32 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w kwocie 3.961,50 zł. Natomiast za okres od stycznia 1999r. do lutego 2005r. była zobowiązana do uregulowania składek na FP i FGŚP w łącznej wysokości 14.064,72 zł, a według stanu na dzień wydania decyzji posiadała zobowiązania z tytułu składek za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie głównej 1.209,93 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w kwocie 959,80 zł.

Biegły ustalił nadto, że nadpłata powstała przed dniem 1 stycznia 1999r. w kwocie 33.005,13 zł została rozliczona z należnościami z tytułu składek na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP powstałymi po dniu 1 stycznia 1999r. Podał, że (...) Sp. z o.o. na dzień wydania decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. posiadała zaległości z tytułu składek w łącznej wysokości 22.588,73 zł wraz z odsetkami w kwocie 17.638,50 zł.

W jego ocenie, po dokonaniu korekty wartości należnych składek związanych z nieuznaniem składek naliczonych za C. K. jako pracownika Spółki w dalszym ciągu pozostają niespłacone zobowiązania. Biegły uwzględnił wszystkie wykazane przez odwołującego się wpłaty, w tym:

- z dnia 31 grudnia 1998r. w kwocie 33.005,13 zł,
- dobrowolne w kwocie 34.622,49 zł,
- egzekucyjne w kwocie 157,41 zł.

Łączna wartość rozliczenia należności wynosiła 225.355,03 zł, co jednak nie przewyższało całkowitej wartości naliczonych należności z tytułu składek na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP, które wynosiły 227.057,25 zł.

Ubezpieczony wniósł o uzupełnienie powyższej opinii kwestionując prawidłowość rozliczenia kwoty nadpłaty składek 33.005,13 zł oraz prawidłowość wyliczenia odsetek. Podniósł, że ZUS powinien zwrócić nienależnie opłacone składki wraz z odsetkami od kwoty 71.412,25 zł.

W piśmie procesowym z dnia 5 listopada 2015r. organ rentowy wskazał, że w związku z opinią biegłego sądowego z dnia 30 sierpnia 2015r. rozliczył konto płatnika i zadłużenie na dzień 16 października 2015r. wynosi na:

- FUS – 14.569,77 zł za okres od września 2003r. do lutego 2005r. plus odsetki,
- FUZ – 4.367,98 zł za okres od września 2003r. do lutego 2005r. plus odsetki,
- FP i FGŚP – 87 zł za okres od listopada 2004r. do lutego 2005r. plus odsetki.

W opinii uzupełniającej z dnia 29 stycznia 2016r. (k. 402-414 a.s.) biegły wskazał, że pismo organu rentowego z dnia 20 sierpnia 2015r. dotyczy rozliczenia konta Spółki (...) za okres od lutego 1996r. do grudnia 1998r. ZUS przedłożył pełne rozliczenie tego okresu określając wartość powstałej nadpłaty na kwotę 33.005,13 zł i poinformował o braku podstaw do zwrotu nadpłaty w związku z rozliczeniem jej na poczet zadłużenia za okres od stycznia 2001r. Podał nadto, że pismo to nie wnosi zatem nic nowego do sprawy. W sporządzonej opinii szczegółowo opisał powstałą nadpłatę za okres sprzed 1 stycznia 1999r., wskazując na jej bezsporność. Została ona rozliczona przez niego na zaległości płatnika począwszy od stycznia 1999r.

Odnosnie zarzutu ubezpieczonego w kwestii nieuwzględnienia jego zatrudnienia od 27 lutego 1996r. do 31 grudnia 1998r. w Spółce (...) stwierdził, że nie ma to znaczenia przy rozliczaniu składek za okresy sprzed 1 stycznia 1999r., bowiem przed przeprowadzeniem reformy systemowej nie prowadzono imiennych kont ubezpieczonych, lecz rozliczano konto główne płatnika składek. Nadpłata składek dotyczyła zatem podmiotu, a nie konkretnej osoby i została prawidłowo rozliczona z zaległościami tego podmiotu w okresach następujących (po 1 stycznia 1999r.). Wyjaśnił także – w związku z kolejnymi zarzutami odwołującego się – że nie można porównywać wysokości odsetek obliczonych na dzień 11 października 2010r.

i 13 maja 2015r., gdyż były naliczone od innych kwot zaległości. Jego ustalenia dotyczyły okresu do 11 sierpnia 2010r. Odnosnie zarzutu C. K., iż z porównania wartości należnych składek za okres od stycznia 1999r. do lutego 2005r. dla wszystkich funduszy

i łącznej wartości wpłat wychodzi nadpłata 1.702,22 zł podał, że składki nie były płacone w terminie, w zasadniczej części rozliczane były z wpłat egzekucyjnych, a tym samym należne były odsetki za zwłokę w zapłacie. Wskazał, że podstawą rozliczenia składek było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad

i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek. Zwrot nadpłaty jest możliwy jedynie w przypadku stwierdzenia braku zaległości i może dotyczyć wyłącznie kwoty należnej za składki przyszłe.

Jego zdaniem zarzuty odwołującego się nie mają uzasadnienia, za wyjątkiem przeliczenia dokonanego (w związku z zarzutem pełnomocnika) i nie powinny być uwzględnione.

Ostatecznie biegły określił łączną zaległość z tytułu składek w takiej samej wysokości, jak w opinii zasadniczej.

W związku z zastrzeżeniami pełnomocnika ubezpieczonego wyrażonymi w piśmie procesowym z dnia 18 lutego 2016r. dotyczącymi wyliczenia nadpłaty (w opinii przyjęto kwotę 33.005,13 zł, a organ rentowy w piśmie z 7 grudnia 2015r. – 35.197,23 zł) oraz odwołującego się w pismach procesowych z dnia 17 lutego 2016r. i 18 lutego 2016r., biegły w opinii uzupełniającej z dnia 16 marca 2016r. (k. 453-461 a.s.) stwierdził, że zmiana wartości nadpłaty o kwotę 2.192,10 zł

wskazana przez ZUS w piśmie z 7 grudnia 2015r. spowodowała konieczność ponownego rozliczenia zaległości Spółki (...) za cały okres od stycznia 1999r. do lutego 2005r., w wyniku którego na dzień wydania decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. posiadała ona zaległości w tytułu opłacania składek:

- na FUS za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 12.315,26 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 9.456,40 zł,

- na FUZ za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 5.244,41 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 3.961,50 zł,

- na FP i FGŚP za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 1.209,93 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010 r. w wysokości 959,80 zł –

łącznie – 18.769,60 zł wraz z odsetkami w kwocie 14.377,70 zł.

Ubezpieczony nadal kwestionował prawidłowość rozliczenia zaległości składkowych Spółki (...), domagając się przeliczenia salda konta i wskazując, iż złożył w organie rentowym wnioski o wydanie decyzji o zwrocie nienależnie opłaconych składek.

Z kolei ZUS w piśmie procesowym z dnia 11 kwietnia 2016r. poinformował, że wskutek ponownej analizy sprawy i rozliczenia konta płatnika przyjęto inne stanowisko – zmianie uległo saldo Spółki na skutek przyjęcia innej metodologii rozliczenia nadpłaty oraz stwierdzeniu nadpłaty za grudzień 1998r. w wysokości 2.192,10 zł. Do uregulowania pozostała łącznie należność w kwocie 22.897,32 zł plus należne odsetki. Organ rentowy wskazał, że biegły nie ujął w swym rozliczeniu kwoty dodatkowej opłaty, kosztów egzekucyjnych oraz przyjął niższą kwotę upomnień przedegzekucyjnych.

W kolejnej opinii uzupełniającej z dnia 24 czerwca 2016r. (k. 531-535 a.s.) biegły sądowy ustalił, że wartość należności z tytułu składek FUS wynosiła 175.052,96 zł, a uznane wpłaty – 177.810,09 zł, z czego na należności główne zaliczono 159.043,70 zł, w tym nadpłatę za grudzień 1998r. w kwocie 27.967,59 zł, wpłaty dobrowolne w kwocie 26.052,66 zł oraz wpłaty egzekucyjne w kwocie 105.023,45 zł. Z wpłat egzekucyjnych w łącznej wysokości 123.790,65 zł na należności główne zaliczono 105.023,45 zł, na odsetki 15.334,30 zł, na opłatę dodatkową 2.000 zł, na koszty upomnień 714,60 zł oraz na koszty egzekucyjne 718,30 zł. Po uwzględnieniu wszystkich wpłat pozostała na koncie Spółki (...) zaległość w wysokości 16.009,23 zł. Po dokonaniu sprawdzenia rozliczenia organu rentowego, biegły uznał jego wyliczenia za prawidłowe.

Z kolei wartość należności z tytułu składek na FUZ wynosiła 37.949,27 zł, a uznane wpłaty – 37.558,36 zł, z czego na należności główne zaliczono 32.319,38 zł, w tym nadpłatę za grudzień 1998r. w kwocie 5.231,61 zł, wpłaty dobrowolne w kwocie 6.111,83 zł oraz wpłaty egzekucyjne w kwocie 20.975,94 zł. Z wpłat egzekucyjnych w łącznej wysokości 24.379,04 zł na należności główne zaliczono 20.975,94 zł, na odsetki 3.403,10 zł. Po uwzględnieniu wszystkich wpłat pozostała na koncie płatnika zaległość w wysokości 5.629,89 zł. Po dokonaniu sprawdzenia rozliczenia organu rentowego, biegły uznał jego wyliczenia za prawidłowe.

Odnosnie należności Spółki z tytułu składek na FP i FGŚP wskazał, że należność ta wynosi 14.064,72 zł, a uznane wpłaty na poczet FP i FGŚP wynosiły 14.029,02 zł, z czego na należności główne zaliczono 12.806,52 zł, w tym nadpłatę za grudzień 1998r. w kwocie 1.998,03 zł, wpłaty dobrowolne w kwocie 2.457,97 zł oraz wpłaty egzekucyjne w kwocie 8.350,52 zł. Z wpłat egzekucyjnych w łącznej wysokości 9.573,02 zł na należności główne zaliczono 8.350,52 zł, na odsetki 1.222,50 zł. Po uwzględnieniu wszystkich wpłat na koncie Spółki pozostała zaległość w wysokości 1.258,20 zł. Po dokonaniu sprawdzenia rozliczenia organu rentowego, biegły uznał także te wyliczenia za prawidłowe.

W konsekwencji ustalił, że płatnik na dzień wydania decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. posiadał zaległości z tytułu opłacania składek:

- na FUS za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 16.009,23 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 12.609 zł,
- na FUZ za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 5.629,89 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 4.307 zł,
- na FP i FGŚP za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 1.258,20 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 1.004 zł –

łącznie 22.897,32 zł wraz z odsetkami w wysokości 17.920 zł.

Biegły podkreślił, że ZUS uwzględnił wszystkie wpłaty na poczet składek Spółki (...), w tym nadpłatę z grudnia 1998r. w kwocie 35.197,23 zł, jak również należności wynikające ze złożonych deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA oraz decyzji nr (...).

C. K. zanegował prawidłowość tezy dowodowej postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, kwestionował wyliczenia biegłego i zarzucał mu, iż nie podał podstaw prawnych swych ustaleń i nie zapoznał się dokumentacją składaną przez niego. Domagał się zasądzenia od ZUS na rzecz Spółki (...) kwoty 203.040,91 zł za nienależnie opłacone składki od 27 lutego 1996r. wynikającej z jego rozliczenia na dzień 26 lutego 2016r. wraz z dalszymi odsetkami do dnia zapłaty oraz zaliczenia mu zatrudnienia jako okresu nieskładkowego od 27 lutego 1996r. do 31 maja 2000r., w zamian za opłacane składki w Spółce pięciokrotnie przewyższające składkę z działalności gospodarczej.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy w Katowicach przytoczył treść art. 83 ust. 1 pkt 3-3a, art. 46, art. 32, art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 6a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych i stwierdził, że samo posiadanie zaległości z tytułu składek przez Spółkę (...) nie budziło wątpliwości. Spornym była jedynie ich wysokość.

Wskazał Sąd, że w celu wyjaśnienia tego zagadnienia przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu finansów – zgodnie z zaleceniami Sądu Apelacyjnego – który ostatecznie stwierdził, że Spółka (...) na dzień wydania zaskarżonej decyzji posiadała zaległości z tytułu opłacania składek:

- na FUS za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 16.009,23 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 12.609 zł,
- na FUZ za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 5.629,89 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 4.307 zł,
- na FP i FGŚP za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 1.258,20 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 1.004 zł –

łącznie 22.897,32 zł wraz z odsetkami w wysokości 17.920 zł.

W rozliczeniu zaległości Spółki zostały uwzględnione wszystkie wpłaty na poczet składek, w tym nadpłata z grudnia 1998r. w kwocie 35.197,23 zł.

Podkreślił Sąd, że w związku ze zgłaszanymi zastrzeżeniami przez obie strony dopuścił dowód z opinii uzupełniających.

Sąd I instancji w pełni podzielił opinię biegłego uznając ją za pełną, fachową, rzetelną i przekonującą. W sposób jasny wywiódł on swe ustalenia, przedstawiając tok rozumowania i wyliczenia skutkujące dokonanyymi przez niego ustaleniami w zakresie zadłużenia

Spółki (...). Podkreślił Sąd, że biegły dysponował całością dokumentacji.

Kwoty zadłużenia ustalone w opinii odbiegają od określonych w zaskarżonej decyzji.

Sąd nie uwzględnił wniosków C. K. zgłoszonych na rozprawie w dniu 29 czerwca 2016r. dotyczących rozliczenia składek, bowiem biegły dokonując wyliczeń dysponował pełną dostępną dokumentacją, a odwołujący się nie wskazał nowych okoliczności, nieznanych dotąd biegłemu, mających wpływ na dokonane przez niego ustalenia.

W konsekwencji Sąd Okręgowy w Katowicach na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 11 sierpnia 2010r. i orzekł jak w pkt 1 wyroku.

Odnosnie decyzji z dnia 11 lutego 2016r., Sąd I instancji podzielił stanowisko organu rentowego i przyjął, że C. K. w żaden sposób nie wykazał, aby od dnia wydania decyzji z 4 października 2010r. do chwili obecnej wpłynęła jakakolwiek wpłata z tytułu składek mająca wpływ na wysokość jego zadłużenia jako płatnika składek. Nadpłata na koncie Spółki (...) nie została przeksięgowana na konta ubezpieczonego jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą. Było to prawidłowe, gdyż na koncie Spółki w dalszym ciągu figuruje zadłużenie z tytułu składek (pomimo uwzględnienia nadpłaty składek).

W ocenie Sądu nie zachodziły podstawy do ponownego ustalenia wysokości zadłużenia odwołującego się określone w art. 83a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Prawidłowo zatem ZUS odmówił ponownego ustalenia wysokości zadłużenia.

W tym zakresie Sąd I instancji na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie C. K..

Zaznaczył Sąd, że przedmiot rozstrzygnięcia został określony treścią zaskarżonych decyzji. W związku z tym poza zakresem postępowania pozostawały wnioski ubezpieczonego o zaliczenie okresów zatrudnienia jako składkowych, przyznanie mu renty, rozliczenie pobranych zasiłków chorobowych, ustalenie wartości jego kapitału początkowego.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy w Katowicach orzekł na podstawie art. 98 kpc w związku z § 2 ust. 3, § 6 pkt 6 i § 19 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższy wyrok w punkcie 1 zaskarżył C. K. działający w imieniu Spółki P.P.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. (jako jej prezes) reprezentowany przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu będącego adwokatem, a w zakresie punktu 2 – C. K. działający przez pełnomocnika będącego adwokatem zarzucając:

I. w zakresie punktu 1 – naruszenie przepisów postępowania mającego wpływ na wynik sprawy, a to:

1. art. 227 kpc w związku z art. 217 § 2 kpc poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku w zakresie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność rozliczenia konta Spółki (...) począwszy od lutego 1996r. (przy uwzględnieniu dokonanych przez C. K. wpłat i wysokości należnych składek oraz wyłączenia go – począwszy od dnia 27 lutego 1996r. z ubezpieczenia społecznego jako pracownika), podczas gdy okoliczności te mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż znajdują bezpośrednie przełożenie na prawidłowość orzeczenia w odniesieniu do odwołania od decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r., w tym w szczególności w zakresie prawidłowego ustalenia wysokości ewentualnych należności Spółki na ubezpieczenie społeczne,

2. art. 328 § 2 kpc poprzez niewskazanie przyczyn dla których Sąd I instancji odmówił wiarygodności i mocy dowodowej zebranych dowodom przy ustalaniu podstawy faktycznej sprawy, a w szczególności w zakresie nie odniesienia się do treści rozliczenia przedstawionego przez ubezpieczonego oraz do zarzutów

i wyjaśnień podniesionych przez niego w złożonych pismach oraz na rozprawach czyniąc niemożliwym dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia takiej treści,

3. art. 233 § 1 kpc w związku z art. 316 kpc poprzez wybiórczą ocenę zgromadzonego materiału dowodowego czynioną w sposób wykraczający poza granice swobodnej oceny dowodów, a polegającą na nieuprawnionym pominięciu zeznań oraz pism

C. K. w zakresie m.in. rozliczeń zapłaconych i należnych składek,

II. w zakresie punktu 2 – naruszenie:

1. prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 328 § 2 kpc poprzez niewskazanie dowodów, na których Sąd się oparł i przyczyn dla których zebranych dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej przy ustalaniu podstawy faktycznej powództwa, a w szczególności w zakresie nie odniesienia się do zarzutów i wyjaśnień podniesionych przez ubezpieczonego w pismach oraz na rozprawach czyniąc niemożliwym dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia o takiej treści,

2. prawa materialnego, a to art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niezastosowanie do stanu faktycznego sprawy pomimo istnienia podstaw do dokonania subsumcji w tym zakresie mimo, iż przedstawione przez C. K. okoliczności i dowody stanowiły wystarczającą i konieczną podstawę dla ponownego ustalenia jego należności składkowych („wyczerpują” hipotezę normy prawnej zrekonstruowanej

na podstawie przywołanego przepisu), podczas gdy organ rentowy w decyzji z dnia 11 lutego 2016r. odmówił mu tego ustalenia.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę każdego z zaskarżonych rozstrzygnięć,

tj. zmianę wyroku w pkt 1 poprzez określenie wysokości należności Spółki (...)

z tytułu składek zgodnie z wynikami przeprowadzonego postępowania dowodowego, w tym w szczególności wynikami opinii biegłego (powołanego w postępowaniu apelacyjnym) oraz zmianę pkt 2 wyroku poprzez uwzględnienie odwołania od decyzji z dnia 11 lutego 2016r.

i określenie wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne C. K., a także o rozpoznanie niezaskarżalnego zażaleniem postanowienia Sądu I instancji oddalającego wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego oraz o dopuszczenie tego dowodu w postępowaniu przed Sądem II instancji, tj. dowodu z opinii biegłego na okoliczność rozliczenia konta Spółki począwszy od lutego 1996r. z uwzględnieniem regulacji art. 31, art. 24, a także art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wniósł nadto – w zakresie punktu 1 zaskarżonego wyroku – o zasądzenie od Skarbu

Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

z urzędu (za II instancję), które nie zostały uiszczone, tak w całości jak i w części, zgodnie

z regulacjami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r.

w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, a w zakresie pkt 2 – o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu za I i II instancję według norm przepisanych, ewentualnie

o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik skarżącego zarzucił, że – w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 wyroku – Sąd Okręgowy w Katowicach niezasadnie oddalił wniosek dowodowy ubezpieczonego

w zakresie modyfikacji tezy dowodowej dotyczącej zleconej biegłemu opinii, tj. rozliczenia konta Spółki począwszy od lutego 1996r. Podkreślił, że okoliczności, na które miałyby

być przeprowadzona opinia mają istotny charakter dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również nie miała miejsca żadna z okoliczności wyszczególnionych w art. 217 kpc uzasadniająca oddalenie wniosku dowodowego. Wniosek ten nie był spóźniony, ani nie zmierzał do przewlekłości postępowania, a okoliczność która miała być przedmiotem opinii biegłego niewątpliwie ma istotny charakter – wpływa w sposób bezpośredni na treść ostatecznego rozstrzygnięcia. Wskazał,

że ubezpieczony już w piśmie z dnia 15 października 2015r. oraz m.in. w piśmie z dnia 3 listopada 2015r. oraz z dnia 11 maja 2015r. wnosił o zmodyfikowanie tezy dowodowej opinii „złej” biegłemu sądowemu, poprzez dokonanie rozliczenia

konta Spółki począwszy od dnia 27 lutego 1996r. z uwagi na fakt, iż z tą datą został wykluczony z ubezpieczenia społecznego jako pracownik (a mimo to składki przez Spółkę były uiszczane). Podniósł, że wniosek ten jest w pełni zasadny, gdyż biegły sądowy

w sporządzonej opinii rozliczył składki Spółki za okres od 1999r. Na rozliczenie to znaczący wpływ miała nadpłata jaka powstała na koncie Spółki jako płatnika składek związana właśnie z wyłączeniem C. K. z ubezpieczenia społecznego jako pracownika. Podał, że organ rentowy zmieniał swoje decyzje co do wysokości tej nadpłaty. Sam fakt jej istnienia nie jest między stronami sporny, a uzasadnione wątpliwości budzi jednak jej wysokość. Przemawia za tym również znaczna dysproporcja między pierwotnymi wyliczeniami ZUS zawartymi w decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r., a opinią biegłego. Podkreślił, że warunkiem koniecznym prawidłowego rozliczenia składek Spółki za okres od 1999r. jest właściwe rozliczenia jej konta również za okres wcześniejszy.

Stwierdził nadto, że z poczynionych ustaleń faktycznych wynika, iż w okresie poprzedzającym okres rozliczeniowy przyjęty przez biegłego na potrzeby sporządzanej opinii, na koncie Spółki istniała nadpłata. Z uwagi jednak na niepewność (uzasadnioną znacznymi nieprawidłowościami w wyliczeniach samego organu rentowego) co do prawidłowości wyliczenia jej wysokości przez ZUS zasadnym jest przypuszczenie, iż wyliczenie nadpłaty przez organ rentowy również obarczone jest błędem. W celu uniknięcia wątpliwości co

do ostatecznego stanu konta Spółki niezbędnym przy jego „rozliczaniu” jest uwzględnienie również tego okresu, tj. porównania wysokości dokonanych przez Spółkę wpłat z ciężącymi na niej w tym okresie zobowiązaniami, przy uwzględnieniu wyłączenia C. K.

z ubezpieczenia społecznego jako pracownika począwszy od 27 lutego 1996r.

Pełnomocnik skarżącego podniósł także, że Sąd I instancji wbrew wymogom art. 328

§ 2 kpc nie wskazał również przyczyn, dla których zebranych dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej przy ustalaniu podstawy faktycznej powództwa,

a w szczególności w zakresie nie odniesienia się do treści rozliczenia przedstawionego

przez niego oraz do zarzutów i wyjaśnień przez niego podniesionych, tak w złożonych pismach, jak i na rozprawach, co w jego ocenie sprawia, że treść uzasadnienia wyroku uniemożliwia dokonanie oceny toku wywoodu, który doprowadził do wydania orzeczenia określonej treści. Dotyczy to obu zaskarżonych decyzji. Dodatkowo w zakresie decyzji z dnia 11 lutego 2016r. Sąd I instancji nie wskazał wyraźnie dowodów, na których się oparł wydając ostateczne rozstrzygnięcie.

Zarzucił również, że – wbrew stanowisku Sądu – zaistniały przesłanki warunkujące

ponowne ustalenie przez organ rentowy należności składkowych ubezpieczonego. Decyzja

z dnia 4 października 2010r. (oraz tożsama decyzja z dnia 6 sierpnia 2010r.) jest decyzją

ostateczną, niemniej jednak wydana została na podstawie błędnie ustalonego stanu faktycznego, co rodzi konieczność ponownego ustalenia wysokości tych należności.

C. K. szczegółowo przedstawił swoje stanowisko w złożonym odwołaniu z dnia

14 marca 2016r. Wskazane w nim okoliczności i dowody pozwalają uznać, iż występują

nowe okoliczności i dowody, które aktualizują uprawnienie do złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości zadłużenia.

C. K. w piśmie procesowym z 26 września 2016r. określonym jako apelacja zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania poprzez pominięcie przez Sąd zgłaszanych przez niego wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego i w związku z tym wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia, a także o ponowne skierowanie sprawy

do biegłego sądowego, aby przedstawił rozliczenie składek Spółki od 15 lutego 1996r. od nadpłaty składek w kwocie 121.63 zł na podstawie dokonanych wpłat oraz o zlecenie innemu biegłemu sądowemu do spraw rachunkowości i prawa podatkowego, zakresu prawa pracy

i ubezpieczeń społecznych oraz emerytur i rent, aby także przedstawił rozliczenie składek Spółki we wskazanym zakresie, a następnie dopiero (po przedstawieniu tych rozliczeń) dokonanie ustalenia jego zatrudnienia oraz ubezpieczenia, ewentualnie o zasądzenie od ZUS na rzecz Spółki (...) za nienależne opłacane składki od dnia 27 lutego 1996r. kwoty 203.040,91 zł wynikającej z rozliczenia na dzień 26 lutego 2016r. wraz z dalszymi odsetkami podatkowymi od dnia 27 lutego 2016r. od kwoty 71.537,32 zł aż do dnia zapłaty.

W dalszej części pisma skarżący uzasadnił swoje stanowisko przedstawiając dotychczasowy przebieg postępowania oraz wnioski, żądania i wyliczenia złożone w toku postępowania przed Sądem I instancji (k. 618-622 a.s.).

Dodatkowo swoje stanowisko wyraził w pismach procesowych (wraz z załącznikami) z 24 grudnia 2017r. (k. 655-684 a.s.) oraz z 17 stycznia 2018r. (k. 692-702 a.s.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna.

Spór w rozstrzyganej sprawie dotyczył wysokości zaległości z tytułu należnych składek P.P.U. (...) Spółki z o.o. w J. na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2002r. do lutego 2005r., na ubezpieczenie zdrowotne za okres: grudzień 1999r., od października 2000r. do lutego 2005r. oraz na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od października 1999r. do grudnia 1999r., od października 2000r. do marca 2001r., od stycznia 2002r. do maja 2002r., od lipca 2004r. do lutego 2005r. określonych decyzją z 11 sierpnia 2010r., a także – w związku z rozpoznaniem odwołania C. K. od decyzji z dnia 11 lutego 2016r. – czy zachodziły podstawy do ponownego ustalenia jego zadłużenia z tytułu składek na podstawie art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r., poz. 1778 ze zm.)

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 46 ust. 1 tej ustawy płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Z kolei art. 83a ust. 1 stanowi, że prawo lub zobowiązanie stwierdzone ostateczną decyzją ZUS ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie.

Sąd Okręgowy w Katowicach – zgodnie z zaleceniami Sądu Apelacyjnego zawartymi w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 czerwca 2014r., sygn. akt III AUa 1032/13 – prawidłowo przeprowadził postępowanie dopuszczając dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości, który w opinii zasadniczej z dnia 30 sierpnia 2015r. (k. 311-332 a.s.) oraz w opiniach uzupełniających: z dnia 29 stycznia 2016r. (k. 402-414 a.s.), z dnia 16 marca 2016r. (k. 453-461 a.s.) i z dnia 24 czerwca 2016r. (k. 531-535 a.s.) dokonał rozliczenia zaległości z tytułu należnych składek P.P.U. (...) Spółki z o.o. w J.

i ustalił ostatecznie, że na dzień wydania decyzji z dnia 11 sierpnia 2010r. zaległości te wynosiły:

- na FUS za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 16.009,23 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 12.609 zł,
- na FUZ za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 5.629,89 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 4.307 zł,

- na FP i FGŚP za okres od lipca 2003r. do lutego 2005r. w kwocie 1.258,20 zł wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 11 sierpnia 2010r. w wysokości 1.004 zł –

łącznie 22.897,32 zł wraz z odsetkami w wysokości 17.920 zł.

Prawidłowo Sąd I instancji uznał, że przedstawione wnioski określające wysokość zaległości Spółki w pełni zasługiwały na uwzględnienie. Opinia została bowiem wydana przy uwzględnieniu całości przedstawionej dokumentacji, jest fachowa, rzetelna i przekonująca. Podkreślić należy, że powołany przez Sąd biegły w toku całego postępowania odniósł się do podnoszonych przez strony zarzutów i wniosków wydając kolejne (trzy) uzupełniające opinie, w których w sposób obszerny i logiczny przedstawił zajęte przez siebie stanowisko.

Zauważyć w szczególności trzeba, że w sposób wyczerpujący i przekonujący wyjaśniono kwestię nadpłaty składek za okres sprzed 1 stycznia 1999r. (od lutego 1996r. do grudnia 1998r.). Nadpłata ta, szczegółowo przedstawiona w pismach procesowych organu rentowego z dnia 20 sierpnia 2015r. (k. 349 a.s.) i z dnia 7 kwietnia 2016r. (k. 499-500 a.s.), została rozliczona przez biegłego w wydanych opiniach (por. k. 316-317, k. 403, k. 455 oraz k. 531-532 a.s.).

Odnosił się on również do zarzutu skarżącego w kwestii nieuwzględnienia jego zatrudnienia od 27 lutego 1996r. do 31 grudnia 1998r. w Spółce podając, że nie miało to znaczenia przy rozliczaniu składek za okresy sprzed 1 stycznia 1999r., bowiem przed przeprowadzeniem reformy systemowej nie prowadzono imiennych kont ubezpieczonych, lecz rozliczano konto główne płatnika składek. Nadpłata składek dotyczyła zatem podmiotu, a nie konkretnej osoby i została prawidłowo rozliczona z zaległościami tego podmiotu w okresach następnym (po 1 stycznia 1999r.).

Stąd też zarzut nierozliczenia konta Spółki (...) (powstałej nadpłaty) za okres od lutego 1996r. do grudnia 1998r. uznać należy za bezzasadny.

Słusznie zatem Sąd Okręgowy w Katowicach – w związku z kolejnymi zarzutami i wnioskami podniesionymi wobec opinii uzupełniającej z dnia 24 czerwca 2016r. (k. 556-557 a.s.) – uznał, że okoliczności sporne sprawy zostały już dostatecznie wyjaśnione i nie zachodziła potrzeba przeprowadzenia dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej.

Zauważyć bowiem należy, że skarżący – pomimo wydawania kolejnych opinii uzupełniających – podtrzymywał i podnosił takie same zarzuty (i wnioski), do których biegły szczegółowo się ustosunkował (co przedstawiono we wcześniejszych rozważaniach).

Również w ocenie Sądu Apelacyjnego nie zachodziła potrzeba – z tych samych przyczyn – przeprowadzenia w postępowaniu apelacyjnym dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej, bądź opinii innego biegłego z zakresu rachunkowości (v. art. 217 § 3 kpc).

Podkreślić należy, że samo niezadowolenie strony z dotychczas wydanych opinii, które odnosiły się do podnoszonych wobec nich zarzutów i stanowcze pozostawanie przy przyjętej koncepcji, nie daje podstaw do dopuszczania kolejnych dowodów.

W ocenie Sądu II instancji brak również było podstaw do uwzględnienia apelacji w części dotyczącej oddalenia odwołania od decyzji z dnia 11 lutego 2016r.

C. K. nie przedstawił bowiem żadnych nowych dowodów i nie wskazał okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 6 sierpnia 2010r. i z dnia 4 października 2010r. ustalających wysokość jego zaległości z tytułu należnych składek.

Przypomnieć należy – o czym skarżący zdaje się zapominać – że decyzje te były konsekwencją wcześniej wydanych prawomocnych wyroków Sądu Okręgowego

w Katowicach z dnia 27 października 2005r., sygn. akt XII U 436/05 i z dnia 21 czerwca 2007r., sygn. akt XII U 767/06 ustalających podleganie przez niego ubezpieczeniom społecznym od 1 stycznia 2002r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Poza sporem było, że w całym okresie istnienia wpisu do ewidencji działalności gospodarczej C. K. nie był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych jako osoba prowadząca taką działalność, nie był objęty tymi ubezpieczeniami z urzędu i nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne.

Podnoszone przez ubezpieczonego okoliczności nie stanowią więc nowych dowodów, czy okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji wskazanych na wstępie tej części rozważań.

Mając powyższe względy na uwadze, skoro apelacja okazała się bezzasadna, Sąd II instancji na mocy art. 385 kpc oddalił ją.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu orzeczono na podstawie § 16 ust. 1 pkt 2 w związku z § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015r., poz. 1801).

/-/SSA A. Kolonko /-/SSA W. Bzibziak /-/SSA W. Nowakowski

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP